

CÜMLENİN ÖĞELERİ

1

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcük ve sözcük gruplarının cümlenin hangi ögesi olduğunu yazınız.

Gözden <u>düşmek</u> onu çok üzdü.	
Vitrinde <u>güzel bir elbise</u> gördüm.	
Bana sormadan <u>dışarı</u> çıkmamalısın.	
Babam <u>kardeşimi</u> sinemaya götürmüş.	
Törende en önde yürüyen <u>bendim</u> .	
<u>Bugünün çocukları</u> yarının büyükleri olacak.	
Dünyayı seninle <u>yeniden</u> okudum.	
Adamın <u>yardımseverliği</u> hepimizi etkiledi.	
<u>Bu eski evde</u> mutlu mesut yaşıyordu.	
İniverdi bir gece gemiler karadan <u>denize</u> .	
<u>Büyük kentlerde yaşamayı</u> seviyorum.	
Kışlıkları <u>dolabın üst rafına</u> yerleştirdik.	
Kızacak kimse <u>bulamayınca</u> bana bağırdı.	
Maç oynarken <u>kardeşimin kolu</u> kırılmış.	
Çocuk elindeki çantaları <u>aşağıya</u> indirdi.	
<u>Bu kitapta</u> benim günlerdir her yerde aradığım.	
Babam toplantıya <u>annemle</u> geldi.	

2

Aşağıdaki cümlelerde soru hangi ögeyi buldurmaya yöneliktir? Karşılıklarına yazınız.

Yarın Adapazarı'nda kimle görüşeceksin?	
İki gündür aradığın gömlek neredeymiş?	
Akşam size anneler mi gelecekmiş?	
Ayşe dün gece nerede kalmış?	
Elindeki kalemi nereden aldın?	
Yarın okula nasıl geleceksiniz?	
Telefonla konuşan sen miydin?	
Nerede kaldığımı bugün mü öğrenmiş?	
Bugün evde neyi unuttun yine?	
Öğretmen mi senin baban?	

3

Aşağıdaki cümlelerde soruya karşılık olarak verilen cevap cümlelerinin hangi ögesidir? Karşılıklarına yazınız.

- Çocuklardan hangisi camı kırmış? - Ali.	
- Ahmetler hangi evde yaşıyorlar? - Bu evde.	
- Türkçe sınavı ne zaman yapılacak? - Yarın.	
- Sorular zor mu? - Zor.	
- İstedığımız sorudan başlayabilir miyiz? - Başlayabilirsiniz.	
- Öğretmenim, bu soruları çok mu aradınız? - Çok.	
- Sınavdan en yüksek alan kimdi? - Azra.	
- Sonraki sınav ne zaman yapılacak? - Bir ay sonra.	

4

Aşağıdaki cümlelerde vurgulanan ögeyi karşısına yazınız.

Yanlış çözdüğü soruları öğretmenine hemen sordu.	
Bu konuda bana ailem destek oluyor.	
Çocuklar müjde vermek için eve kadar koşarak gelmişler.	
Yazın çok yakın olduğunu bahar güneşi fısıldadı.	
Dün okulda arkadaşımın parası kayboldu.	
Yağmur yağmaya başlayınca çocuklar hemen içeri girdi.	
Babası seslenince çocuk hızla aşağıya indi.	
Babasını görünce çocuğun sevinçten dili tutuldu.	

5

Aşağıdaki cümlelerde ara sözün hangi ögenin açıklayıcısı olduğunu yazınız.

Gömleğim, hani ablamın hediye ettiği, eskimeye başladı.	
Defterimi, dün aldığımı, hiçbir yerde bulamıyorum.	
Kitaplıktan -biricik servetimden- bazı kitaplar kaybolmuş.	
Toplantı salonunda, ikinci kattakinde, buluşalım.	
İstanbul -bu iki kıtanın birleştiği şehir- sanki cennetten bir köşedir.	
Üst kat komşumuz, şu uzun boylu olan adam, çok iyi biridir.	
Yalnız Çiçek -gençlerin en çok dinlediği şarkı- radyoda çalıyor.	
Yarın, bayramın ilk günü, İstanbul'a gideceğiz.	

6

Aşağıdaki cümleleri ögelerine ayırınız.

Benim aydınlık dünyamda serçeler hep birlikte uçardı.

Sahildeki parkta çaylarımızı yudumlayarak güneşin batışını seyretmek tadına doyumaz bir zevkti.

Sanatın ilkelerini tek tek değerlendirmeye çalışmak, onları yeniliklerden ayrı düşünmek yanlıştır.

Doğa resimleri yapmak onun yıllardır tükenmek bilmeyen en büyük tutkusuydu.

Zengin bir tarihi olan İznik, asıl ününü çinileriyle kazanmıştır.

Yıllarca Osmanlı Devleti'ne başkentlik yapan bu şehir buram buram tarih kokuyor.

Sınavdan çıkan çocuklar annelerine heyecanla sarıldılar.

Hüzün tortularının kara delikleri yutar insan olmanın inceliklerini.

Dertlerini hiç çekinmeden paylaşmıştı bizimle.

Martılar, vapurun peşinde çılginca uçuyordu.

Yıllardır özlemini çektiği arkadaşlarına yarın kavuşacaktı.

Onun bir şey söylemeden buradan gitmesine kimse anlam verememişti.

Muhtaç olduğun kudret,damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Hatalarından ders almayan bu adam hepimizin canını sıkıyordu.

Geçmişin kötü izlerini unutamayanlar geleceğin güzelliklerinden yararlanamazlar.

Gözümüzün önünden hızla akıp giden zamanı hangimiz durdurabiliriz?

Sanatçı, toplumun bütün gerçeklerini eserlerine yansıtmalıdır.